

<https://doi.org/10.19195/2082-8322.19.9>

AGNIESZKA WOJTUKIEWICZ

ORCID: 0000-0002-4494-9539

UNIwersytet Warszawski

SPRAWOZDANIE Z JUBILEUSZU DZIEKANA WDIB UW PROF. DR. HAB. JANUSZA W. ADAMOWSKIEGO ORAZ SEMINARIUM MEDIOZNAWCZEGO „WARTOŚCI DEMOKRATYCZNE W SYSTEMACH MEDIALNYCH”

W czwartek 15 grudnia 2022 roku w Auli Kolumnowej Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii Uniwersytetu Warszawskiego odbył się uroczysty jubileusz dziekana WDIB UW Profesora dr. hab. Janusza W. Adamowskiego. Wydarzeniu towarzyszyło Seminarium Medioznawcze „Wartości demokratyczne w systemach medialnych”. W spotkaniu udział wzięli liczni przedstawiciele ośrodków naukowych z całej Polski.

Profesor dr hab. Janusz W. Adamowski to wybitna postać polskiego medioznawstwa i jeden z współtwórców dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Już od ponad czterdziestu lat aktywnie działa na rzecz rozwoju oraz budowania prestiżu medioznawstwa jako nauki na arenie polskiej i międzynarodowej. W latach 2008–2016 pełnił funkcję dziekana Wydziału Dziennikarstwa i Nauk Politycznych Uniwersytetu Warszawskiego, a od 2016 roku jest dziekanem Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW. W pracy naukowej koncentruje się na współczesnych wyzwaniach oraz historii środków masowego przekazu, a także systemach medialnych w Polsce i na świecie. Między innymi dwukrotnie był członkiem Komitetu Nauk Politycznych PAN (w latach 2003–2006 oraz 2011–2014), a obecnie jest członkiem Komitetu Nauk o Komunikacji Społecznej i Mediach PAN.

Profesor dr hab. Janusz W. Adamowski oprócz pracy na rzecz nauki działał też w mediach, pełniąc funkcje zarządcze, między innymi czterokrotnie został powołany przez Krajową Radę Radiofonii i Telewizji do rady nadzorczej Polskiego Radia SA, której był również przewodniczącym. Zasiadał ponadto w jury licznych konkursów dziennikarskich. Za swoją działalność został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski oraz Honorową Odznaką Polskiego Radia.

Na poświęconej Profesorowi jubileuszowej gali pojawili się liczni przedstawiciele ośrodków akademickich w Polsce, między innymi Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytetu Wrocławskiego, Uniwersytetu Gdańskiego, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

w Lublinie, Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie czy Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach, którzy dziękowali Jubilatowi za wkład w tworzenie dyscypliny. Dziekan otrzymał specjalną księgę jubileuszową *Media a wartości demokratyczne*, w której został opisany dorobek naukowy oraz Jego wkład w rozwój dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach. Wyświetlono także film podsumowujący działalność Profesora, a wydarzenie uświetnił występ Chóru Wydziału Dziennikarstwa, Informacji i Bibliologii UW. Jubilat podziękował zebrany za przybycie, podsumowując: „Mam nadzieję, że jesteście tu nie dlatego, że jestem dziekanem, a dlatego, że jestem człowiekiem”.

Życie i dorobek Profesora Janusza W. Adamowskiego, a także pasja oraz zaangażowanie od lat inspirują kolejne pokolenia medioznawców. Jego wkład w powstanie i rozwój dyscypliny są punktem wyjścia wielu badań – nie tylko w obszarze medioznawstwa. Towarzyszące jubileuszowi Seminarium Medioznawcze pt. „Wartości demokratyczne w systemach medialnych” starało się oddać tę ideę. Zostało ono zorganizowane przez Katedrę Systemów Medialnych WDIB UW, której Profesor Adamowski był długoletnim kierownikiem. W wydarzeniu udział wzięli medioznawcy reprezentujący uczelnie z całej Polski. Spotkanie otworzył Jubilat. Podczas pierwszej sesji plenarnej prof. UAM dr hab. Agnieszka Stępińska w swoim wystąpieniu *Różne systemy medialne, różne role dziennikarskie?* dzieliła się refleksją na temat zmienności zadań dziennikarzy w zależności od realiów, w których działają. Z kolei prof. UJ dr. hab. Beata Klimkiewicz wygłosiła referat *Transparentność i wolność mediów: oczekiwania normatywne i możliwości regulacyjne*. W drugiej sesji plenarnej dr Greta Gober (UW) w wystąpieniu *Różnorodność i inkluzywność w zarządzaniu newsroomem* poruszyła kwestię kultury włączenia, a dr Katarzyna Kopeć-Ziemczyk (UW) przedstawiła *Paradoksy wolności mediów w świetle zarządzania i kultury organizacyjnej*.

Po sesjach plenarnych uczestnicy seminarium brali udział w czterech panelach. Pierwszy dotyczył mediów, pluralizmu i demokracji. Profesor dr hab. Tomasz Mielczarek (Uniwersytet im. Jana Kochanowskiego w Kielcach) w swoim wystąpieniu postawił pytanie o to, jakim zagrożeniem polskiego systemu medialnego są monopole, co wywołało żywą dyskusję wśród zebranych na sali po zakończeniu prezentacji. Następnie prof. UAM dr hab. Szymon Ossowski (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu) przeanalizował wybrane indeksy demokracji oraz wolności prasy i jako jedną z przyczyn kryzysu liberalnych demokracji wskazał ograniczanie wolności mediów. Metody ochrony autonomii podmiotów medialnych przedstawił z kolei dr hab. Bogdan Borowik (UMCS). Na koniec dr hab. Katarzyna Konarska (UWr) omówiła pogłębione badanie dotyczące mediów publicznych w systemach demokratycznych Europy Środkowo-Wschodniej.

Podczas drugiego panelu uczestnicy koncentrowali się na podstawach prawnych oraz kulturze politycznej. Doktor Jacek Wojsław (UG) poruszył kwestię komunikowania propagandowego. W swoim wystąpieniu podał nie tylko przykłady historyczne, lecz także współczesne, realnie zagrażające demokracji. Wojciech Dąbrowka (Uniwersytet w Białymstoku) przedstawił wpływ mediów publicznych na wyniki wyborów w orzecznictwie Sądu Najwyższego. Zagadnienia prawne poruszył też dr Łukasz Goniak (UKSW), który pytał o to, czy prawo do anonimatu rzeczywiście gwarantuje wolność prasy. Panel kończyli Konrad Kiljan i Jakub Szymik (UW) przedstawieniem regulacji reklam politycznych online oraz ich implikacji praktycznych oraz wyzwania.

W trzecim panelu podjęto temat nowych mediów jako szansy dla demokracji lub jej zagrożenia. Profesor UW dr hab. Anna Jupowicz-Ginalska oraz dr hab. Monika Kaczmarek-Śliwińska (UW) omówiły zależności między (nie)oglądaniem serwisów informacyjnych TVP SA a postrzeganiem powinności nadawcy publicznego w kontekście preferencji politycznych polskich widzów. Doktor hab. Beata Pająk-Patkowska i dr Jakub Jakubowski (UAM) sprawdzali, czy nowe media przyczyniają się do upadku polskiej demokracji, a także ana-

lizowali, czy „bardziej społeczne” oznacza w rzeczywistości „bardziej wadliwe”. Następnie kwestię uchodźców w Polsce i organizacji pomocy przez media społecznościowe omówiła prof. Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu dr hab. Agnieszka Węglińska na przykładzie grupy Widzialna Ręka Wrocław działającej na Facebooku. Dagmara Sidyk-Furman (UW) z kolei postawiła pytanie, jaka jest zależność między odpowiedzialnością internetowych serwisów społecznościowych w kontekście moderacji a prawem do wolności słowa. W swoim wystąpieniu badała polskie i zagraniczne sposoby regulacji platform. Jan Manicki (UW) zaś sprawdzał, jak funkcjonują polskie horyzontalne portale informacyjne na TikToku oraz jak prezentowane są tam newsy.

Ostatni z paneli dotyczył wartości demokratycznych w praktyce mediów. Profesor UŚ dr hab. Dagmara Głuszek-Szafraniec opowiedziała o pluralizmie mediów i pluralizmie w mediach, a także praktycznej realizacji wartości demokratycznych w różnych regionach Hiszpanii. Następne dwa wystąpienia dotyczyły prasy: prof. Uniwersytetu im. Jana Kochanowskiego w Kielcach dr hab. Jolanta Kępa-Mętrak analizowała postpandemiczną rzeczywistość prasy lokalnej oraz relacje władzy i mediów; z kolei dr Katarzyna Brzoza-Kolorz (UŚ) omówiła zjawisko celebrytyzacji polityczek na łamach wybranych polskich tygodników opinii. O wartościach demokratycznych i wizualizacji w mediach na przykładzie filmowym opowiadała dr Iwona Grodz (Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych w Poznaniu), a jako ostatni tego dnia zaprezentował się Bogdan Andruschenko (UW), który w swoim wystąpieniu poruszył temat wojny informacyjnej w czasach inwazji Rosji na Ukrainę.

Jubileusz dziekana WDIB Janusza W. Adamowskiego oraz Seminarium Medioznawcze były okazją do podziękowań, wspólnego świętowania, jak też dyskusji na temat wartości demokratycznych w systemach medialnych. Wpływ wieloletniej pracy Profesora Adamowskiego na kształtowanie dyscypliny nauki o komunikacji społecznej i mediach był widoczny w wypowiedziach uczestników seminarium. Wydarzeniu towarzyszyła wyjątkowa atmosfera, pełna wzruszeń i pozytywnych emocji.